## 176293 - Hasan bin Ali Radiyallahu anhuma çok evlenen birisi miydi?

### Soru

Bir internet sayfasında Hasan bin Ali Radiyallahu anhuma nın doksandan fazla kadınla evlendiğine dair bir yazı okudum, bu konuda görüşünüz nedir?

### Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birden fazla İlim ehli, Hasan bin Ali Radiyallahu anhumanın çok evlendiği ve çokça boşandığına dair bilgi aktarmışlardır.

İbn Kesir Rahimehullah  şöyle dedi: "Şöyle dediler: Çok evlenen birisiydi, dört eş ondan ayrılmazdı ve çokça boşanırdı. Denildiğine göre yetmiş kadınla evlenmiştir" "El bideye ve el niheye 8/42"

İmam Zehebi Rahimehullah bu bilgiye yakın bir bilgi vermiştir: "Seyr a'lam el nubela"3/253. Aynı şekilde "Tarih Dimeşk" İbn Asekir 13/251, İslam Tarihi zehebi 4/37, Muhadaratul udeba el rağib el asfahani 1/408

Ancak unutmamak gerekir ki tarihsel anlatımlar her zaman gerçek değildir. Bu nedenle bunları aktarırken Özellikle islam'ın büyük şahsiyetlerle ilgili olduğu zaman çok dikkatli olmak gerekir.

Hafiz el İraki Rahimehullah "Elfiyet el sire s.1 kitabında şöyle demiştir:

Öğrenci şunu bilmesi gerekir: Tarih ve siyer doğru olanı ve olmayanı toplar.

Şeyh Abdurrahman el Malemi Rahimehullah şöyle dedi: "Tarihi aktaranların durumun öğrenmek hadis aktaranların durumunu öğrenmekten bilgilerin daha önemlidir. Çünkü tarih aktarımlarında yalan daha çoktur. İlmurricel ve Ehemmiyetuhu s. 24

Hasan bin Ali Radiyallahu anhuma'nın yetmiş veya doksandan fazla kadın ile evlendiğine dair

rivayetler hususunda delil niteliğinde olacak her hangi bir isnat bulamadık, bu nedenle bu tür rivayetlerin kabulünde durmak ve bunlara itimat etmekte acele etmemeliyiz.

Dr. Ali Muhammed el Sallabi Hasan bin Ali Radiyallahu anhuma'nın hakkında kitabının 27. sayfasında şöyle demektedir: "Tarihçiler onun eşlerinden Havle el fezaziye, Ca'de bintul eşas, Aişe el Huse'miye, Um İshak bint Talha bint Ubeydullah el Temimi, Um beşir bint Ebi Mesud el Ensari, Hind bint Abdurrahman bin ebi Bekir, Um Abdullah bint el Şelil bin Abdullah (Cerir el Beceli'nin kardeşi), Beni Sakiften bir kadın, Beni Amr bin Ehyem el Minkari'den bir kadın, Al Humam bin Murra'dan Beni Şeyban'dan bir kadın.

Sonuç olarak kadın sayısı verilenin isimlerden biraz daha fazla olabilir ancak kesinlikle iddia edilen sayıya ulaşmamaktadır. Diğer yandan rivayetlerden bir tanesinde 70, diğer rivayette 90, başka rivayette 250, başka rivayette 300 kadınla evlendiği rivayetlerler şaz olup verilen sayı uydurma bir sayıdır.

Rivayetler ise şöyledir…: müellif bu rivayetlerin zayıflığını bildirerek tahric etmiştir. Sayfa 28-31

Daha sonra şöyle devam etti:

Hasan bin Ali Radiyallahu anhuma'nın hakkında aktarılan tarihsel rivayetlerde hayali rakamlar isnad açısından hiçbir geçerliliği yoktur. Bunun üzerine bunlara itimat edilemez.. böylece bu türden yalan haberleri ayıklamada hadis alimlerin dayandıkları cerh ve tadil/tenkit bilimin etkin rolününün önemini daha iyi bir şekilde anlamaktayız.

Bu nedenle islam'ın ilk dönem tarihini araştıranlara bu tür rivayetleri eleştiriye tutmalarını tavsiye ediyoruz. Bunu yaptıklarında doğru olanı olmayandan ayırabilirler bunun üzerine ümmete güzel bir hizmet takdim etmiş olurlar. Bununla birlikte niyetlerinde şüphe etmediğimiz kişilerin araştırmalarında zayıf ve uydurma rivayetlere itimat ettiklerinden dolayı yanlış bilgilere girmezler.

Hafız İbn Kesir Rahimehullah Bu konuda aktarılan "Denildiğine göre yetmiş kadınla evlenmiştir" işaret ederek bu rivayet doğru değil demiştir. Nitekim  sözü kesinlik ifade etmeyen sözcükle başlaması bu rivayetin sahih bir rivayet olmadığı veya delil olacak bir isnadı olmadığını

göstermektedir. “

En doğrusunu Allah bilir.